

VIII

Закључци
Итоговий документ
Final document

ИТОГОВЫЙ ДОКУМЕНТ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ: *ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ МЕЖДУНАРОДНОГО
ТРИБУНАЛА ПО БЫВШЕЙ ЮГОСЛАВИИ (МТБЮ):
СОДЕРЖАНИЕ, РЕЗУЛЬТАТЫ, ЭФФЕКТИВНОСТЬ*

22 и 23 апреля 2009 г. в Москве в рамках Российской Академии Наук в Институте славяноведения РАН при поддержке Фонда «Исторический проект: Сребреница» (Голландия) прошла международная научная конференция на тему «Деятельность Международного трибунала по бывшей Югославии (МТБЮ): содержание, результаты, эффективность». В работе конференции принимали участие более 30 учёных из России, Сербии, Республики Сербской (Босния и Герцеговина), Болгарии, Англии, Голландии, США. Впервые юристами, историками, патологоанатомами, демографами и исследователями других специальностей были проанализированы правовые нормы, на которых работает Трибунал, эффективность и объективность его деятельности, проведён анализ уже прошедших и продолжающихся судебных процессов — по национальному признаку обвиняемых, по срокам приговоров, по применяющимся нормам права и т.д., поднят вопрос о сербских и мусульманских жертвах Сребреницы — одного из эпизодов войны в Боснии и Герцеговине (БиГ) — который лежит в основе многих обвинений МТБЮ против сербов.

На конференции были представлены новые данные, которые характеризуют необъективный и односторонний характер МТБЮ. Учёные продемонстрировали необъективность трибунала по многим параметрам — в применении правовых норм, в нарушении норм процессуального права, в опросе свидетелей и экспертов, в подготовке и использовании ложных свидетелей, в предвзятом подборе и использовании документов, в злоупотреблении концепции геноцида, в игнорировании фактов терроризма на территории Косова и Метохии, деятельности моджахедов в БиГ, в отказе от расследования преступлений, совершённых во время агрессии НАТО против Югославии в 1999 г. и др. Анализ ряда процессов показывает, что МТБЮ использовался в качестве одного из орудий этой агрессии (дело С.Милошевича), стал примером открытого вмешательства во внутренние

дела Сербии (дело В.Шешеля). В обоих случаях МТБЮ выдвинул обвинения, не имея никаких доказательств вины ни С.Милошевича, ни В.Шешеля. На конференции было особо подчёркнуто, что дело против лидера главной пророссийской и прорусской партии Сербии В.Шешеля — это во многом, дело не против него лично, но и против ориентации Сербии на Россию, а, значит, против России.

Были обнародованы данные, что сербы были осуждены трибуналом в общей сложности на 904 года тюрьмы, хорваты — на 171, мусульмане — на 39, косовские албанцы — на 19 лет. На конференции были представлены новые материалы демографического анализа населения Сребреницы, патологоанатомических исследований мусульманских жертв Сребреницы, которые значительно отличаются от цифры, которую используют в Трибунале, новые документы, связанные с изучением отступления из Сребреницы 28-й мусульманской дивизии и ряд других.

УЧАСТНИКИ КОНФЕРЕНЦИИ ПРИШЛИ К СЛЕДУЮЩИМ ВЫВОДАМ:

1. Незаконность создания МТБЮ.

Международный трибунал по бывшей Югославии был создан в нарушение норм действующего международного права. На конференции были проанализированы все аргументы, представленные в качестве правового обоснования создания МТБЮ и было показано, что они не могут служить правовым основанием создания международного судебного органа.

2. Нарушение норм международного права в деятельности МТБЮ.

Эффективность трибунала признана незначительной, т.к. трибунал проявил в своей деятельности и при вынесении приговоров очевидную предвзятость. Анализ решений МТБЮ, в частности, по делам *Р.Крсича*, *С.Милошевича*, *С.Галича*, *М.Краишника*, *В.Шешеля*, *Д.Милошевича* и других, показывает, что трибунал грубо нарушает нормы международного права, принимает в качестве доказательств ложную информацию, сам фальсифицирует доказательства. Эти решения не могут быть признаны в качестве обоснованных ни с юридической, ни с фактической точек зрения. Трибунал давно потерял свой авторитет как объективный орган международного права.

3. Ущерб системе международного права.

Трибунал показал себя инструментом определённых политических сил эпохи однополярного мира. Результат деятельности трибунала — серьёзный ущерб системе международного права, опасный прецедент, который грозит повернуть дальнейшее развитие международного права в сторону произвольности.

РЕКОМЕНДАЦИИ КОНФЕРЕНЦИИ

Участники конференции пришли к выводу, что МТБЮ должен быть немедленно закрыт, а его деятельность должна быть подвергнута серьёзному анализу. Кроме грубых нарушений норм международного права и права самого МТБЮ, в качестве причины прекращения деятельности МТБЮ предлагается и такое обоснование, как ссылка на клаузулу *Rebus Sic Stantibus*.

Необходима радикальная ревизия всех его актов в соответствии с общепринятыми нормами юридической процедуры.

Необходима существенная ревизия и пересмотр всех вынесенных приговоров, как обвинительных, так и оправдательных (например, в отношении боевиков т.н. Армии освобождения Косова), учитывая дискриминационную политику Главного Прокурора МТБЮ, связанную с невыдвижением обвинений против главных лиц, виновных в нарушении международного гуманитарного права, а также выявленные нарушения в ходе судебных процессов, фальсификации доказательств и нарушения прав обвиняемых, особенно по делам *В. Шешеля, Р.Крстича, С.Галича, М.Краинника, Д.Милошевича, М.Марйича* и других.

Поставить вопрос об ответственности судей и других сотрудников МТБЮ за нарушения норм международного права и права трибунала.

Вопрос о Сребренице и так называемом геноциде мусульманского населения и военных должен быть подвергнут всестороннему и исчерпывающему анализу в свете новых данных и всех имеющихся в распоряжении доказательств.

Особое внимание уделить делу генерала Р.Крстича, в котором МТБЮ совершенно неоправданно квалифицировал события в июле 1995 года в Сребренице как «геноцид». Такой вывод был сделан в противоречии с имеющимися у суда доказательствами. В то же время, именно этот приговор послужил основанием для вынесения столь же необоснованных приговоров и в отношении ряда других обвиняемых МТБЮ, был использован как основание для неправомерного решения Международного Суда ООН о виновности Сербии в невыполнении Конвенции о геноциде (1948 года), вынесенного в феврале 2007 года.

Подвергнуть серьёзному анализу практику обжалования приговоров в МТБЮ: всем сербам, как правило, увеличивали вынесенные приговором сроки наказания, а мусульманам и хорватам — уменьшали или даже освобождали из-под стражи.

Продолжить глубокое научное исследование всех эпизодов военных столкновений на территории бывшей Югославии, в 1991–1999 г., например, расстрел колонны ЮНА на Доброволячкой улице, взрывы на улице Васе Мискина, на рынке Маркале и др., а также подвергнуть серьёзной экспертизе деятельность МТБЮ.

ЗАКЉУЧЦИ МЕЂУНАРОДНЕ НАУЧНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ
„ДЕЛАТНОСТ МЕЂУНАРОДНОГ КРИВИЧНОГ ТРИБУНАЛА
ЗА БИВШУ ЈУГОСЛАВИЈУ (МКТБЈ):
САДРЖАЈ, РЕЗУЛТАТИ, ЕФИКАСНОСТ“

Међународна конференција на тему: „Делатност Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију (МКТБЈ): садржај, резултати, ефикасност.“ одржана је 22. и 23. априла 2009. године у Москви, у оквиру Руске академије наука, на Институту за славистику РАН, уз подршку Фонда „Историјски пројекат Сребреница“ (Холандија). У раду конференције узело је учешће више од 30 научних радника из Русије, Србије, Републике Српске (Босна и Херцеговина), Бугарске, Велике Британије, Холандије и САД. По први пут су правници, историчари, патолози, демографи и истраживачи из других области подвргли анализи правне норме на којима се заснива рад Трибунала и ефикасност и објективност његове делатности. Поред тога, спроведена је анализа већ завршених судских процеса и оних који су још увек у току, и то по етничкој припадности оптужених, по изреченој казни, по примењивању правних норми и сл. Покренуто је и питање Сребренице, једне од епизода рата у Босни и Херцеговини (БиХ) која је у основи многих оптужби МКТБЈ против Срба.

На Конференцији су били предочени нови подаци који приказују необјективност и једностраност МКТБЈ. Научници су показали необјективност Трибунала у више аспеката: у примени правних норми, у нарушавању начела процесног права, у испитивању сведока и вештака, у припремању и коришћењу лажних сведока, у пристрасном избору и коришћењу докумената, у злоупотреби појма геноцид, у игнорисању чињенице постојања тероризма на Косову и Метохији и делатности муџахедина у БиХ; у одбијању да се одређени злочини истраже, као што су то преступи почињени током агресије НАТО-а против Југославије 1999. године итд. Анализа низа процеса показује да је МКТБЈ био коришћен као једно од оружја у оквиру те агресије (предмет С. Милошевића) и да се упустио у отворено мешање у унутрашње ствари Србије (предмет В. Шешеља). У оба случаја, а да није МКТБЈ је покренуо кривични поступак имао доказе кривице, ни за С. Милошевића ни за В. Шешеља. На конференцији је било посебно подвучено да је оптужба про-

тив вође главне проруске странке у Србији, В. Шешеља, највећим делом усмерена не против њега лично колико против оријентисања Србије на Русију, дакле уперено је против Русије.

Обнародовани су подаци према којима Трибунал Србе осуђује на укупно 904 године затвора, Хрвате на 171, Муслимане на 39, а косовске Албанце на 19 година. На конференцији су, између осталог, били предочени нови материјали који се односе на демографску анализу становништва Сребренице, судско-медицинска истраживања муслиманских жртава Сребренице, која се драстично разликују од цифре коју истиче Трибунал, као и нова документација везана за проучавање повлачења из Сребренице 28 муслиманске дивизије.

УЧЕСНИЦИ КОНФЕРЕНЦИЈЕ СУ ДОШЛИ ДО СЛЕДЕЋИХ ЗАКЉУЧАКА

1. Незаконитост формирања МКТБЈ

Оснивање Међународног трибунала за бившу Југославију представља прекршај постојећих норми међународног права. Анализирана су сва документа која се користе у сврху доказивања правне утемељености МКТБЈ и показано је да она не могу да послуже као ваљан основ за формирање једног међународног правосудног органа.

2. Нарушавање норми међународног права у делатности МКТБЈ

Стало се на становиште да је ефикасност Трибунала била занемарљива, с обзиром на чињеницу да је у свом раду и приликом доношења пресуда показао очевидну пристрасност. Анализа решења МКТБЈ, посебно у предметима Р. Крстића, С. Милошевића, С. Галића, М. Крајишника, В. Шешеља, Д. Милошевића и других, показује да Трибунал грубо крши норме међународног права, прихвата лажне информације као валидне доказе и да сâм фалсификује доказе. Таква решења се не могу признати као правоваљана ни са правног ни са фактичког становишта. Трибунал је давно изгубио ауторитет као објективан орган међународног права.

3. Штета нанета систему међународног права

Трибунал се показао као инструмент одређених политичких снага из епохе униполарног уређења света. Резултат делатности Трибунала наноси огромну штету систему међународног права и представља опасан преседан који прети да даљи развој међународног права преусмери у правцу самовоље.

ПРЕПОРУКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ

Учесници Конференције су закључили да је неопходно да МКТБЈ, без одлагања, буде укинут, а да његова делатност да се подвргне озбиљној критичкој анализи. Поред грубих кршења међународног права и сопствених

правних начела, и принцип *Rebus Sic Stantibus* је довољан да послужи као разлог за укидање МКТБЈ.

Неопходна је радикална ревизија свих аката МКТБЈ, у складу са општеприхваћеним нормама правне процедуре.

Неопходни су суштинска ревизија и преиспитивање свих изречених пресуда, како осуђујућих, тако и ослобађајућих (на пример, у односу на припаднике ткз. Ослободилачке армије Косова), узимајући у обзир дискриминаторску политику коју води Тужилаштво МКТБЈ: није подигнуло оптужницу против главних криваца за кршење међународног хуманитарног права, а доказана су и његова кршења процесних норми, кривотворење доказа и кршење права оптужених, посебно у предметима В. Шешеља, Р. Крстића, С. Галића, М. Крајишника, Д. Милошевића, М. Мартића и других.

Треба покренути питање о одговорности судија и других сарадника МКТБЈ због кршења норми међународног права и правних начела самога Трибунала.

Питање Сребренице и такозваног геноцида муслиманског становништва и припадника војних снага мора се подвргнути свестраној и исцрпној анализи у светлу нових података и свих доказних материјала који се налазе на располагању.

Посебна пажња треба се посветити предмету генерала Р. Крстића, где је МКТБЈ потпуно неосновано догађаје из јула 1995. године у Сребреници окарактерисао као „геноцид“. Такав закључак је донет у супротности са доказима који су се налазили на располагању Суда. Истовремено, управо је та пресуда послужила као основа за низ других кривичних гоњења пред МКТБЈ, као и за неутемељено решење Међународног суда правде, донето у фебруару 2007. године у вези са наводном кривицом Србије услед неиспуњавања одредаба Конвенције о геноциду из 1948. године.

Озбиљној анализи такође треба подвргнути и жалбени поступак пред МКТБЈ: свим Србима се, по правилу, казне повећавају, а Муслиманима и Хрватима — смањују, или чак бивају ослобађани.

Треба наставити са озбиљним научним проучавањем свих епизода војних сукоба на територији бивше Југославије између 1991. и 1999. године, као што су, на пример, напад на колону ЈНА у Добровољачкој улици у Сарајеву, експлозије у улици Васе Мискина и на пијаци Маркале такође у Сарајеву, итд., а свеукупну делатност МКТБЈ подвргнути озбиљној научној критици.

FINAL DOCUMENT OF THE INTERNATIONAL SCHOLARLY
SYMPOSIUM: *OPERATION OF THE INTERNATIONAL
CRIMINAL TRIBUNAL FOR THE FORMER YUGOSLAVIA [ICTY]:
ITS SCOPE, RESULTS, AND EFFECTIVENESS*

On April 22 and 23, 2009, in Moscow, at the Russian Academy of Sciences, Institute for Slavic Studies, co-sponsored by the Academy of Sciences of the Russian Federation and Srebrenica Historical Project, a Netherlands non-government organization, an international scholarly conference was held on the topic: “*Operation of the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia [ICTY]: its scope, results, and effectiveness.*” More than 30 scholars from Russia, Serbia, Republic of Srpska [Bosnia/Hercegovina], Bulgaria, United Kingdom, the Netherlands, and the US, took part in the proceedings. It was the first time that legal scholars, historians, forensic specialists, demographers, and researchers from other disciplines came together to analyze the legal principles upon which the work of the Tribunal is based and to assess its effectiveness and objectivity. An analysis of past and current ICTY cases was conducted based on the ethnic background of the accused, length of imposed sentences, legal principles relied upon, etc. The issue of Serbian and Moslem victims in and around Srebrenica was also discussed, bearing in mind that this was an episode of the war in Bosnia/Hercegovina which is critical to many ICTY indictments of Serb defendants.

New data were presented at the conference showing ICTY’s lack of objectivity and its one-sided approach. The participating scholars demonstrated the Tribunal’s bias in the following areas:

1. application of legal principles;
2. violations of the rules of procedure;
3. examination of witnesses and experts;
4. preparation and use of false witnesses,
5. tendentious selection and utilization of documents;
6. abuse of the concept of genocide;
7. ignoring terrorist activity in the territory of Kosovo and Metohija;
8. failure to prosecute Mujahedeen paramilitaries and their sponsors in Bosnia and Hercegovina; and
9. refusal to investigate and prosecute crimes committed during the NATO aggression against Yugoslavia in 1999.

Analysis of numerous cases showed that ICTY was utilized as one of the weapons in that aggression [the case of Slobodan Milošević] and that it has acted in a manner that can only be characterized as unabashed interference in the internal affairs of Serbia [the case of Vojislav Šešelj]. In both instances, ICTY filed charges without having first secured any evidence of guilt against either Milošević or Šešelj. At the conference, it was particularly stressed that accusations against the leader of the main pro-Russian party in Serbia, V. Šešelj, in many respects are not directed against him personally as much as they are aimed at Serbia's pro-Russian orientation and, therefore, against Russia itself.

Facts were made public which showed that Serbs facing the Tribunal so far have been sentenced to a total of 904 years in prison, Croats to 171, Moslems to 39, and Kosovo Albanians to 19. New evidence was presented at the conference pertaining to the demographic analysis of the population of Srebrenica, about forensic investigations of Srebrenica's Moslem victims which lead to conclusions significantly different from those promoted by the Tribunal, new documents shedding light on the withdrawal of the 28th Moslem Division from Srebrenica, as well as a number of other data.

CONFERENCE PARTICIPANTS HAVE REACHED THE FOLLOWING CONCLUSIONS:

1. ICTY was formed in contravention of legal principles

The International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia was set up in violation of the current norms of international law. All arguments that have been advanced in support of the legality of the Tribunal's formation were analyzed at the conference and it was shown that they are insufficient to serve as a legal basis for an international judicial institution.

2. Violations of principles of international law are notable in ICTY's work

The Tribunal's effectiveness was shown to be insignificant because its work and sentencing practices are imbued with an obvious bias. Analysis of verdicts in cases such as Krstić, Galić, Šešelj, Milošević, and others, shows that the Tribunal bears responsibility for crude violations of principles of international law, that it accepts false information as valid evidence, and that it often falsifies evidence. Such verdicts cannot be regarded as valid from either the legal or the factual points of view. The Tribunal long ago lost any semblance of authority as an objective vehicle of international law.

3. Harm inflicted to the system of international law

The Tribunal has shown itself to be an instrument of certain political forces from the epoch of a unipolar world. The overall effect of the Tribunal's activity has been to gravely undermine the system of international law, creating

a dangerous precedent which threatens to distort further development of international law, turning it in the direction of rank arbitrariness.

CONFERENCE RECOMMENDATIONS

Conference participants embraced the conclusion that ICTY should be shut down immediately and that all its activity must be subjected to serious review. In addition to crude violations of international law and ICTY's own rules of procedure, the principle of *Rebus Sic Stantibus* is in itself sufficient to effect the Tribunal's immediate abolition.

All decisions of the Tribunal ought to be thoroughly reviewed in accordance with generally accepted principles of legal procedure.

That includes substantive revision and review of all sentences, whether establishing guilt or acquitting the accused [e.g. combatants of the so-called Kosovo Liberation Army], taking into account the discriminatory policy practiced by the Office of the Prosecutor of ICTY, its refusal to file charges against the principal violators of international humanitarian law, as well as manifest violations of the procedure and rights of accused and falsification of evidence, in particular during the trials of V. Šešelj, R. Krstić, S. Galić, M. Krajišnik, D. Milošević, M. Martić, and others.

The responsibility of judges and other Tribunal personnel for violations of international law and of the Tribunal's own rules of procedure should be raised and actively pursued.

The issue of Srebrenica and the so-called genocide of Moslem civilians and military personnel must be subjected to comprehensive and exhaustive analysis in light of new facts and of all disposable evidence.

Particular attention must be given to the case of General R. Krstić, where ICTY, acting without any justification, classified events in Srebrenica in July of 1995 as „genocide.“ That conclusion was drawn in contravention of the evidence that was presented to the court. That verdict then served as the launching pad for a number of other equally unfounded verdicts against accused persons before ICTY. Later it was incorporated into the legaly problematic February 2007 ICJ ruling imputing to Serbia's responsibility for allegedly failing to act in conformity with the Genocide Convention of 1948.

A serious analysis should be conducted of ICTY appellate procedure: the length of sentences pronounced against Serbian accused, as a rule, at this stage of proceedings is increased, while Moslem and Croat defendants either benefit from reduced sentences or are acquitted altogether.

In depth scholarly analysis of all aspects of military confrontations taking place on the territory of the former Yugoslavia between 1991 and 1999 should be continued, in particular focusing on the attack on the JNA column in Dobrovoljačka Street, blasts in Vase Miskin Street and Markale Market, etc. The operation of ICTY in its entirety must be subjected to a serious scholarly critique.